

Bogu na čast, bližnjemu na pomoč!

GASILEC

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik Fran Ks. Trošt na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. — Za nunde stane vsaka številka 10 kr.

Zavezne stvari.

Občni zbor zveze gasilnih društev dne 2. septembra 1900 v «Mestnem domu» v Ljubljani.

Navzoči: Zvezni odbor in zastopniki sledečih gasilnih društev, a) Gorenjsko: Begunje, Bled, Bohinjska Bela, Bohinjska Bistrica, Breznica, Dol, Doljsko, Domžale, Dovje, Kamnik, Koroška Bela, Kranj, Kranjska gora, Leše, Ljubljana, Lukovica, Mošnje, Poljane, Predvor, Selce, Šiška, Škofja Loka, Tržič, Št. Vid, Voglje, Stara Loka; b) Dolenjsko: Bizovik, Črnomelj, Krško, Litija, Mokronog, Novo mesto, Sodražica, Studenec-Ig, Škofljica, Šmartno, Toplice, Trebnje; c) Notranjsko: Borovnica, Brezovica, Dobrova, Hrušje, Planina, Št. Peter, Postojna, Polhov gradec, Trnovo, Vič-Glince, Vipava, Vrhnika, Zagorje.

Zastopnik deželnega odbora gosp. Peter Grasselli je svojo odsotnost opravičil in shod pismeno pozdravil.

Načelnik Fran Doberlet otvori zborovanje s pozdravom na navzoče in želi, da bi imelo današnje 13. zborovanje dober uspeh.

Tajnik Trošt poroča o odborovem delovanju v preteklem letu sledeče:

Zopet mi je čast poročati o delovanju naše gasilne zveze in odbora, ki stopa danes pred občni zbor zadnjikrat v tej sestavi.

Zabeležiti nam je veselo vest o našem premilem vladarju Njega Veličanstvu Francu Jožefu I., ki je letos izpolnil 70. leto svojega življenja, kateremu smo tudi mi gasilci vedno vdani, saj je On naš prvi dobrotnik in podpornik, za Njegove vlade so se ustanovila vsa gasilna društva v naši Avstriji. Povodom Njega sedemdesetletnice so priredila razna gasilna društva sijajne baklade, Njemu na čast in v spomin na ta imenitni dogodek so se ustanovila gasilna društva v Stari Loki, na Trati, v Moravčah, Škocijanu, Motniku, Lešah in pri Sv. Gregoriju, nekatera pa se še snujejo. Slava Njega Veličanstvu! (Zborovalci so ta govor stojé poslušali in, ko je bil končan, zaklicali navdušeno «Slava».)

Preden dalje poročam, omeniti mi je izgube vrlega tovariša, odbornika zveze, gosp. J. C. Juvančiča, ki je letos na svojem domu v Šiški umrl. Bodi blagemu in delavnemu pokojniku časten spomin!

Omeniti mi je tudi tužne nezgode, ki je zadela našega prijatelja in pospešitelja gasilstva, gospoda cesarskega svetnika Ivana Murnika; on, ki je bil vsako leto med nami, leži bolan. Bog mu povrni kmalu ljubo zdravje! Zastopnik za gasilstvo v deželnem odboru je sedaj gosp. Peter Grasselli, od kojega upamo, da bode po svojih najboljših močeh pospeševal gasilstvo.

Pri zadnjem občnem zboru, ki se je vršil dne 7. septembra 1899, je bila sklenjena prememba zvezinih pravil, in to premembo je visoko c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko z odlokom z dne 8. novembra 1899, št. 5715, potrdilo.

Zvezni odbor je imel tri seje, a gasilnih okrajnih shodov je bilo pet, pri katerih se je posebno razpravljalo o pravilih občne podporne bolniške blagajnice, katera zadeva je tudi danes na dnevnem redu. Žal, da je primanjkovalo časa še za nadaljnje okrajne shode. Opustil bom letos vsakoletne pritožbe in opomine, saj so pri nekaterih res bob v steno.

Zveza šteje danes 100 društev, tekom leta prirastlo jih je osem; izven zveze je še 21 društev, med temi tri tovarniška, a šest društev se snuje.

Radi podpor ponesrečenim članom mi je omeniti, da so nekateri načelniki silno mudni in ne naznanijo slučajev v pravem času, pa tudi naznanila so pomanjkljiva; saj sem že opetovano poudarjal, kako se ima to zgoditi.

Pri ustanovitvi novih društev se rabijo od zveze založena pravila; tudi stara društva uporabljajo ta pravila kot premembo pravil, in to tem ložje, ker že obstoječim društvom ni treba plačati kolkovine.

Veliko je še občin, kjer bi se dalo ustanoviti gasilno društvo. Tovariši, na delo, svetujte in pomagajte, ne ustrašite se malega truda, zvezni odbor Vam bode vedno v pomoč. Ob sklepu svojega poročila kličem vsem skupaj srčni «Na pomoč!» (Poročilo je bilo z odobravanjem vzeto na znanje.)

Blagajnik A. C. Achtschin poroča o stanju blagajnice sledeče:

Računski sklep

za čas od 1. avgusta 1899 do 31. julija 1900.

D o h o d k i:

1.) Ostanek od lanskega leta	K 945·80
2.) Doneski udov za leto 1899.	» 132·20
3.) » » » » 1900.	» 400·40
4.) Iz deželnega gasilnega zaklada	» 1200·—
5.) Odškodnina iz gasilnega zaklada za ponesrečene gasilce	» 168·—
6.) Za prodane tiskovine	» 30·96
7.) Obresti	» 15·78
Skupaj	K 2893·14

S t r o š k i:

1.) Podpora šestim ponesrečenim gasilcem	K 230·—
2.) Podpora revnim članom in njihovim vdovam	» 198·—
3.) Potnine zveznim odbornikom	» 104·—
4.) Potnine nadzornikom	» 511·92
5.) Potna odškodnina odposlancem k različenim gasilnim shodom	» 112·90
6.) Naprava nove omare za spise	» 60·—
7.) Pisarniške potrebščine	» 374·18
8.) Tiskovine in poštnina	» 191·74
9.) Izdaja in tisk «Gasilec»	» 312·70
10.) Otvoritev «Mestnega Doma»	» 102·26
Skupaj	K 2197·70
Torej je preostanka	» 695·44

Račune sta pregledala in v redu našla gg. Ig. Fock in Karel Mayer; občni zbor je vse z odobravanjem vzel na znanje.

O podporni bolniški blagajnici je poročal tajnik Trošt. Prebral je načrt pravil in pojasnil posamezne točke.

Debate sta se udeležila delegat Daks iz Ljubljane, ki je toplo priporočal ustanovitev blagajnice, in delegat Rus z Bleda, ki je stavil dodaten predlog, naj se napravijo prošnje na razne zavarovalnice, da bi iste kaj prispevale k ustanovnemu zakladu. Predloga sta bila soglasno sprejeta.

Delegat Daks je stavil samostalen predlog o zavarovanju gasilcev proti nezgodam, a predlog je bil po daljši debati, katere so se udeležili Fajdiga, Doberlet in Trošt, odklonjen; pač pa je bil sprejet predlog istega, naj moštvo, ki prestopi v vrsto varuhov, zbog starosti obdrži svojo prejšnjo šaržo.

Delegat Jenko stavi predlog:

«Ker je dosedanja nagrada tajniku za obile posle majhna, naj se ista primerno zviša».

V debato sta posegla delegat Remic iz Postojne, ki je predlagal mesto dosedanjih 200 K 400 K, delegat Belec iz Št. Vida je poudarjal naporno delo tajnikovo in predlagal 600 K, vendar ta predlog ni obveljal radi premajhnih dohodkov, temveč je bil soglasno sprejet predlog Remičev.

Kot pregledovalci računov so se izvolili: Karel Mayer (Vrhnika), Vinko Ogorelec (Škofljica) in Anton Belec (Št. Vid).

Volitev odbora se je vršila po listkih, in so bili izvoljeni 1.) za Gorenjsko: Ludovik Štricelj (Ljubljana), Josip Fajdiga (Kamnik) in Ivan Rus (Bled); 2.) za Dolenjsko: Adolf Guštin (Novo mesto), Fran Koncilijs (Zužemberk) in Anton Rupert (Krško); 3.) za Notranjsko: Matija Petrič (Postojna), Franc Papler (Borovnica) in Ivan Urbančič (Trnovo). Iz celega zbora so bili soglasno izvoljeni: Franc Doberlet in A. C. Achtschin (Ljubljana) in Franc Ks. Trošt (Studenec-Ig).

S tem je bil dnevni red izčrpljen, in načelnik Doberlet zaključil zborovanje.

Po zborovanju je bila takoj seja novega odbora v svrhu konstituiranja. Soglasno so bili izvoljeni: Fr. Doberlet načelnikom, A. C. Achtschin namestnikom in blagajnikom in Franc Ks. Trošt tajnikom.

Dne 8. novembra je bila seja načelnštva v svrhu pripoznanja podpore nekaterim gasilcem, ki so se pri požarih ponesrečili.

Tajnik Trošt prebere došle vloge z dokazili, in pripoznajo se sledečim članom podpore:

Leopoldu Lebarju z Bleda 14 K, Antonu Sršenu iz Komende 15 K, Janezu Varlu iz Kamnegorice 10 K, Blažu Ropretu iz Boh. Bele 40 K in vdovi Ivani Kovačič iz Borovnice 10 K. Ti zneski so se nakazali blagajniku v izplačilo.

Zapisnik odborove seje dne 1. septembra 1900.

Nayzoči: Doberlet, Achtschin, Trošt, Petrič, Papler, Fajdiga, Gustin, Štricelj in Detela.

Načelnik Fr. Doberlet otvori točno ob 6. uri sejo s pozdravom na navzoče, poudarjajoč, da je zvezni odbor zadnjikrat zbran v tej sestavi, ker pri občnem zboru stopijo v veljavo že nove določbe pravil.

Zvezi sta pristopili društvu Leše in Stara Loka.

Podele se v zmislu pravil podpore ponesrečenim članom, in sicer: Jakobu Klinarju v Jesenicah 20 K, Andreju Hočvarju v Št. Rupertu 20 K in Janezu Gačniku v Mokronogu 30 K.

Tajnik Trošt prebere došle druge vloge in njihovo rešitev, kar se vzame na znanje.

Razpravlja se o dopisu sl. c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni radi gasilnega društva v Št. Petru.

Razpravlja se o dopisu kamniškega gasilnega društva in se sklene, vso zadevo naznaniti visokemu deželnemu odboru.

Priporoča se visokemu deželnemu odboru 90 prošenj raznih gasilnih društev v primerno podporo iz stražno-gasilnega zaklada.

O zadevi društva v Št. Petru se sklene stopiti v dogovor s tvrdko R. A. Smekal v Čechu na Moravskem.

Ker je bil dnevni red končan, sklene načelnik ob 9. uri sejo.

Pravila

podporne zaloge prostovoljnih gasilnih društev Kranjske.

(Kot dodatek in dopolnilo § 10. zveznih pravil, potrjenih z odlokom visokega c. kr. deželnega predsedništva dne 12. novembra 1899, št. 5715/Pr.)

Uvidevši splošno željo in potrebo, da bode gasilec z večjim veseljem in s požrtvovalnostjo deloval, ako mu je tudi v boleznih podpora zagotovljena, ustanovi se podporna zaloga po sledečih določilih:

§ 1.

Podporna zaloga se sestavlja:

- iz rednih mesečnih doneskov rednih udov od 20 vinarjev naprej, kakor določa odbor;
- iz izrednih doneskov, katere občni zbor pri letnem računu izroči zalogi, ako je kaj prebitka in odbor to predlaga;
- iz daril.

§ 2.

Mesečne doneske plačujejo posamezni gasilci pri svojem načelniku ali v to določenem članu, in sicer za tri mesece naprej; ta odposlje nabrani denar «Zvezi gasilnih društev».

§ 3.

Namen podporne zaloge je:

- podpirati gasilca v bolezni;
- pripomoči mu do pogrebne, ako umrje.

§ 4.

Gasilec dobi podporo, ako je čez pet dni bolan.

§ 5.

Da se podpora dobi, mora biti bolezen dokazana, in to, kjer ni zdravnika, s potrdilom načelnika in dveh članov odbora, kateri so vezani stvar vestno presoditi.

V prepirnih slučajih imenuje zvezni odbor tri člane dotičnega gasilnega društva, ki pa ne smejo biti odborniki, in ti končno odločijo s pravomočnim sklepom.

Bolnik, ki si nakoplje bolezen po lastni krivdi (vsled tepeža, v pijanosti ali če si nakoplje sramno kugo), nima pravice do podpore; isto izgubi tudi gasilec, ako je s svojim plačilom zaostal.

§ 6.

Gasilec se plačuje podpora za čas njegove bolezni, vendar ista izostane, ako traja bolezen čez 90 dni.

§ 7.

Podporo obolelemu gasilec določi v vsakem posamičnem slučaju odbor po stanju blagajnice.

Če ni pričakovati bližnje odborove seje, določi podporo načelnik skupno z blagajnikom in tajnikom, kateri ukrep pa se mora naknadno predložiti odboru v potrdilo.

§ 8.

Za članom, ki je umrl, se plača njegovim svojcem pogrebna podpora po stanju blagajnice, vendar ne čez 40 kron.

§ 9.

Podporna zalogo oskrbuje zvezni odbor, ki predlaga račune občnemu zboru v pregled in potrditev.

Denar podporne zaloge nalagati je obrestonosno.

§ 10.

Vsako društvo vodi zaznamek svojih članov, ki so pri podporni zalogi, a glavni zaznamek vodita blagajnik in tajnik zveze.

§ 11.

Občni zbor voli tri pregledovavce računov podporne zaloge, ki imajo račune 14 dni pred občnim zborom pregledati in blagajnico skonstruirati.

§ 12.

Pri razpustu ali prenehanju podporne zaloge veljavna so določila v § 20. zveznih pravil.

§ 13.

Te določbe stopijo v veljavo tri mesece potem, ko so oblastveno potrjene.

§ 14.

Pristop k podporni zalogi je prostovoljen in se nihče v to ne sme siliti.

Visoko c. kr. deželno predsedništvo je z odlokom z dne 22. oktobra 1900, št. 4947, blagovolilo potrditi »Pravila podporne zaloge prostovoljnih gasilnih društev Kranjske«.

S tem se razglasa, da potrjena pravila s pristavkom, da se ista dopolnjujejo z izpeljavnimi določbami vsem zveznim gasilnim društvom, katerih naloga je, pristopivše člane na doposlani imenik vpisati in zveznemu odboru doposlati, da zamore ta blagajna čim prej delovati.

Načelnistvo zveze:

Trošt, tajnik.

Fr. Doberlet, načelnik.

Stalni avstrijski gasilni odbor

je imel dne 1. in 2. decembra t. l. na Dunaju svojo letno sejo. Udeležili so se seje zastopniki nastopnih gasilnih deželnih zvez:

Češka (nemški del): gg. R. Czermak, načelnik avstrijskemu gasilnemu odboru, J. Zdiarsky in K. Standt; Moravska: dr. K. Richter in R. Rohrer; Kranjska: A. C. Achtschin in Franc Ks. Trošt; Koroška: J. Berger in V. Apriessing; Šlezija: E. Baumann; Tirolska: Vik. baron Graff; Nižja Avstrija: K. Schnek K. Ziegler; Gorenja Avstrija: dr. J. Schauer ter zapisnikar G. Schöpf.

Sejo odprl načelnik Czermak dne 1. decembra ob 7. uri zvečer in ta je trajala do 12. ure; nadaljevala se je 2. decembra ob 9. uri in končala ob enih popoldne.

Na dnevnem redu so bile sledeče točke:

1.) Branje zapisnika o zadnji seji dne 3. in 4. junija 1899.
2.) Izraz sožalja o umrlih predstojnikih gasilnih zvez gg. Ferd. Jergitschu iz Celovca, Titu Kršku iz Velikega Mesericha in Ivanu Wagenleithnerju iz Bludenca.

3.) Poročilo načelnikovo o njegovem delovanju:

a) izvršba sklepov seje dne 4. junija 1899, in sicer:
α) o nakazu dobička tantijem Florove vdove na gasilne zveze;

β) poročilo o udeležitvi na pariški razstavi in del za to;

γ) poročilo o instrukciji za tehnično komisijo;

b) o transportnih kolonah in njihovi izobrazbi za 1899/1900 in 1900/1901;

c) o uspehih odbora na pariški razstavi;

d) poročilo o oficijelnem zastopu Avstrije na pariški razstavi in o udeležbi avstrijskih gasilcev pri mejnarodnem gasilnem kongresu v Parizu od 11. do 19. avgusta 1900;

e) poročilo o izdanih dopisih in vlogah;

f) poročilo blagajnikovo.

4.) Sklep o mejnarodni razstavi v Berlinu l. 1901., zadevajoči gasilstvo in rešilstvo.

5.) Posvetovanje o pokroviteljstvu.

6.) Dopolnitev pravil o imenovanju:

a) častnih članov,

b) tu- in inozemskih dopisujočih članov in

c) o zastopnikih Avstrije pri inozemskih gasilnih zvezah.

7.) Zastopstvo Avstrije pri mejnarodnem gasilnem odboru.

8.) Udeležba pri prihodnjem mejnarodnem gasilnem kongresu.

9.) Nasveti deželnih gasilnih zvez:

a) o zagotovitvi in zavarovanju priprag pri prevažanju brizgalnic (Šlezija);

b) o enakomerni uniformi na podlagi ministrskih določb (Koroška);

c) o enakomernih dostojanstvenih znamenjih (Moravska);

d) o izdaji poučila za šarže in o ustanovitvi tečaja za izobrazbo šarž (Češka);

e) o avstrijskem gasilnem shodu na Dunaju (Šlezija);

f) o povišku asekurančnih prispevkov na 4%, ki pa jih morajo društva iz svojega plačati (Koroška);

g) o vpeljavi normalnega časa.

Vsa posvetovanja so se vršila stvarno in mirno, čeravno nekatera z daljšimi debatami, v katere so posegli posamezni zastopniki.

Kako se obvaruje proti požaru in kako se je obvarovati škode?

Nastopajoči jesenski in zimski čas daje mislečemu človeku dovolj prilike opazovati škode po požaru, kajti skušnja uči, da je v tem času največ požarov. Žetev je pri kraju, skednji, podstrešja in kašče so polne, da, posebno na deželi je ves pridelek pridelnega kmetovalca nakupičen na enem mestu, in vsak trenotek lahko pride ob vse, kar je v potu svojega obraza, s trdom pridelal; požar nastane vsled neprevidnosti, lahko mislije nosti ali ga tudi zlobna roka zaneti in tako kmetiča spravi na beraško palico.

Pravilno in na mestu je opozoriti na preteče nevarnosti in si to zapomniti v ravnanje ne samo za posameznika, toliko bolj za skupnost iz narodno-ekonomičnega stališča, kajti požari napravijo vsako leto na milijone škode. Kako naj se obvarujemo požara? V rešitev tega vprašanja naj se vzame sledeče v pretres in naj se upošteva.

Obračaj v vsem svojem pohoštju največjo pazljivost in skrb na ravnanje z lučjo, ognjem in sploh gorljivimi stvarmi!

Ako je kdo zavarovan, ni še s tem vsemu zadostil. Skrbeti mora za to, da se vse, kar bi moglo povzročiti kak požar, odstrani, in s tem požar prepreči. Dasiravno plača zavarovalnica škodo po vsakem požaru, vendar trpi nesrečni pogorelec še večjo škodo, ki je čisto nenadomestljiva. Zavarovancu ni vse eno, ima li denar v svojem žepu, ali mu je posestvo nepoškodovano ostalo. Vzemimo slučaj! Pogori tovarna; koliko izgubi tovarnar na zaslužku? Tako hitro se tovarna zopet ne napravi. Koliko je delavec brez zaslužka mesece in mesece? V enakem slučaju zadene škoda tudi trgovca, obrtnika, kmetovalca, sploh vsakega posestnika. Vsi trpe vsled požara radi stanovanja in zaslužka in to vzlic zavarovanju.

Na deželi se silno greši v točki »pazite na ogenj in luč«, da, popolnoma brezbrizno se v tem oziru ravna, o tem svedočijo obili veliki požari, ki so uničili cele dele vasi. Koliko škode povzročajo otroci, prav mali otročaji, ki pridejo do vžigalic in se z istimi igrajo.

Na deželi nastane največ požarov vsled neopreznega ravnanja s svetilkami, svečami, vžigalicami, tobačnimi pipami i. t. d. Malim neizkušenim otrokom so vžigalice kot nekaka igrača, zato se morajo iste posebno skrbno pred njimi spravljati in ni otroka smeti nikdar brez nadzorstva puščati. O tem naj poučujeta šola in domača hiša, s poukom skušajta na mladino vplivati, in veliko se bode obrnilo na bolje. V šolskih berilih je primernih sestavkov dovolj, in učitelj naj ima zavest, da, če je tako berilo stvarno, dobro obravnaval, z izgledi pojasnil, ki jih vedno v časopisih bere, bode svoje šolarčke vzpodbujal k največji pazljivosti, da se ne bodo igrali z vžigalicami in da bodo isti na svoje manjše bratce in sestrice pazili.

Da se dalje obvarujemo požarov, je treba, da se v posameznih občinah vsak posameznik pokori požarno-stražnopolicijskim postavam in da gasilske naprave upošteva, da je vsaka hiša preskrbljena s predpisanimi gasilnimi sredstvi. Res da v

tem slučaju pri nas še žalostno izgleda, v nekaterih občinah se na to pač z vso strogostjo pazi in k temu sili, a prostemu ljudstvu navadno nima za to, in z neko nezaupnostjo se od te strani opazujejo take naprave. Marsikatera večja nesreča bi se preprečila, ako bi se z večjo strogostjo izvrševal gasilni red. Vsako leto naj bi občina pregledavala naprave, katerim je namen odvrniti požar; res je to mučno delo, a boljše je vendar tako, kakor če vsled opustitve tega nadzorovanja nastanejo požari. V občinah se mora posebno paziti na pravilno in pravočasno snajenje dimnikov. V vsaki občini naj bodo potrebne gasilske priprave, kot brizgalnica, cevi, kolikor jih je treba, lestvice, krampi i. t. d. Najbolje je, ako se ustanovi v vsaki občini gasilno društvo in se isto tudi vzdržuje. Res je začetek težak, ali vsaka težava se premaga, in kmalu se pokaže blagotvorno delovanje takega društva.

Tudi v naši deželi se v tem oziru čedalje bolj napreduje. Gasilno društvo naj bi bilo povsod važna naprava občine, in vsaka občina naj bi jo pospeševala in ji posvetila vso pozornost. Občine morajo gasilna društva, katera v prvi vrsti varujejo imetje občanov proti požarom, podpirati in jim pripomoči do nabave gasilnih sredstev.

Kako naj se obvarujemo večji škodi pri požaru? Dolžnost vsakega posestnika je, da svoja pobištva zavaruje. Kake občutke ima nesrečnež, ki mu je ogenj uničil hišo in gospodarska poslopja, ako ni bil zavarovan! Vse žive dni si revež potem predbacuje to svojo zanikrnost, vsled katere večkrat postane berač ali se le s težavo preživlja — in to vse zbog svoje malomarnosti, ker ni svoje posestvo zavaroval. To se vidi zlasti pri kmetovalcih, ki pridejo ob vse svoje s težavo pridobljeno premoženje; saj nam neštevilni izgledi, ki jih donajajo časopisi, ta faktum potrjujejo.

Ako se pa zavaruje, in to se mora storiti, gleda naj se na to, da je vse prav zavarovano, ne previsoko, pa tudi ne prenizko, ampak po resnični pravi vrednosti, ker zavarovalnice le pravo škodo plačujejo.

Mejnarodni gasilni kongres in razstava gasilnega orodja kot narodno in mejnarodno tekmovanje za gasilstvo in rešilstvo v Parizu.

Od 11. do 20. avgusta t. l. je bil povodom svetovne razstave v Parizu mejnarodni gasilni kongres, ki ga je zaključila mejnarodna specialna razstava za gasilno orodje, kakor tudi narodno (francosko) in mejnarodno tekmovanje v izobrazbi gasilcev. Bogati vzpored in mnogobrojni zanimivi predmeti kongresa, bogata izložba, osobito kako je tekmovanje se izteklo, vse to popisati bi bilo preobširno, zadostuje naj le kratko poročilo, zadevajoče avstrijsko gasilstvo.

Obravnave kongresa, za čigar prireditve si je stekel predsednik gasilcev Francije in Alžira, kapitan Guesnet, velikih zaslug, so bile dne 11. avgusta v slavnostni dvorani Trocadéra ob udeležitvi nad 1000 francoskih in vnanjih gasilskih častnikov, z obnim zborom otvorjene. Ministrskega predsednika Waldeck-Rousseaua je zastopal njegov bureauchef Rabay, zastopani so bili odposlanci mesta Pariza, vojnega in mornaričnega ministrstva, policijskega prefekta in pariškega gasilnega polka. Med raznimi delegati iz inozemstva so bili posebno: princ Lwoff, predsednik ruske gasilne zveze, gasilni ravnatelj Giersberg iz Berlina in Westphalen iz Hamburga, kot zastopnika nemških gasilnih društev, predsednik avstrijskega gasilnega odbora komercialni svetnik Czermak iz Toplice kot zastopnik avstrijske vlade, načelnik nižjeavstrijske gasilne zveze prof. Schneek iz Št. Polita; kot jurori za mejnarodno razstavo so bili iz Avstrije imenovani: nadučitelj Karel Staudt iz Jožefovega in prof. Alojzij Schwarz iz Moravske Ostrave. Iz Avstrije je bilo razun teh še drugih 40 gasilcev, ki so imeli kot znamenje črno-žolte trakove na rokavih. Obravnave kongresa so bile v soboto, dne 11., in v nedeljo, dne 12. avgusta, od jutra do večera, predmet jim je bilo vprašanje: »O najboljših pripomočkih za ustanovitev gasilnih društev v vaseh in v mestih«, ki so ga poročevalci raznih držav temeljito razmotrivali.

V ponedeljek, dne 13. avgusta, je bila otvorjena na dirkališču Vincennes-Joinville specialna razstava gasilnega orodja.

Pozneje se je še konstituiralo mejnarodno razsodišče, sestoječe iz 23 inozemcev in 3 domačinov. Predsednikom razsodišča bil je izvoljen ruski državni svetovalec ekselencja Hopfenhausen iz Petrograda, podpredsednikoma prof. Schwarz kot zastopnik Avstrije in gasilski ravnatelj Westphalen kot zastopnik Nemčije. Razsodišče se je razdelilo v tri skupine: za brizgalne načelnik prof. Schwarz, za lestve načelnik Westphalen in za rešilstvo načelnik ekselencja Hopfenhausen. Poslednji otvori v velikem paviljonu okusno razvrščeno razstavo, in razsodišče je začelo takoj s svojim delovanjem, ki se je nastopne dni nadaljevalo. Razstavilo je 25 tvorničarjev okoli 100 predmetov.

Mej 13. in 17. avgustom je bilo tekmovanje francoskih gasilnih društev, katerega se je nad 300 društev udeležilo in je bilo za to voljeno posebno francosko razsodišče.

V torek, dne 14. avgusta, so bili delegati tujih držav in razsodniki sprejeti v posebni avdijenci od predsednika francoske ljudovlade Emila Loubeta. Sijajna točka kongresa je bil ogled, kojega je imel predsednik Loubet dne 15. avgusta ob 2. uri popoldne na dirkališču Vincennes čez vse francoske in inozemske gasilce, kojih je bilo nad 6000. Predsednik, ki je prišel v spremstvu vojnega ministra generala Andréa in njegovega glavnega štaba, je obhodil čelne vrste, a potem stopil na pripravljene oder, pred katerim so se postavili delegati in zastopniki inozemstva. Ob tej priliki so bili oficijelni zastopniki tujih držav po predsedniku odlikovani, in je on sam ta odlikovanja pripenjal s prijaznimi ogovori. Izmed Avstrijcev so bili odlikovani: Reginald Czermak z zlato svetinjo za hrabrost, profesor Schwarz, nadučitelj Staudt in R. Czermak ml. so prejeli srebrne svetinje. Po razdelitvi odlikovanj se je vršilo defiliranje gasilcev pred predsednikom, ki je trajalo čez eno uro in podalo krasno sliko vojaške izvežbanosti in organizacije francoskih gasilcev. Osobito so bili pozdravljeni gasilci iz Alžira, kakor tudi z orodjem došli in v diru vozeči Američani, Angleži, Italijani in Portugizi; Avstrijci se defiliranja niso udeležili.

Dne 17. avgusta je razsodišče končalo svoje obsežno delo, ki je bilo tem težavnejše, ker se niso od strani francoskega komiteja nabavile nikake priprave za poizkušnjo brizgalnic in se je moralo to izločiti, ter le na konstrukcijo, izpeljavo in preizkušnjo omejiti. Dne 18. avgusta je bilo tekmovanje, katerega so se udeležila naslednja gasilna društva: angleško gasilno društvo iz Leytona, društva iz Oporta, Budimpešte, Kansas City (Sev. Amerika) in iz Milana. Vaja je bila na nalašč za to postavljenem šestnadstropnem poslopiju, in so dobili Portugaleci prvo odliko 1500 frankov in od predsednika podeljeno častno darilo (vazo); Angleži drugo darilo 600 frankov in Ogri tretje s 400 franki. Američani in Italijani so tudi dobili darila po 400 frankov. Sklep osemdnevnih vaj je bil sijajen manever v priučujočnosti vojnega ministra Andréa in generalov Florentin in de Planta, policijskega prefekta Aepina in poveljnika gasilnega polka v Parizu, polkovnika Detallea. Izvršil je ta manever oddelek gasilnega polka na vežbališču v Vincennes, ki je pokazal najboljšo izvežbanost, ki se more pričakovati od gasilcev. Pri tem manevru se je delovalo tudi z orodjem, opremljenim z električnimi motorji, obstoječimi iz treh voz: lestve, brizgalnice in voz za moštvo; pokazalo se je tu, kaj velja hitrost in sigurnost pri prvem naskoku. Vse je občudovalo to orodje, ki stoji na višini sedanjega časa.

Sklepom kongresa je bila razdelitev po razsodišču priznanih daril, a dobili sta le dve tvrdki »Grand prix«, t. j. veliko zlato svetinjo, med tema za parne in snemalne brizgalnice, za izborni izvršitev, sestavo in nizke cene avstrijska tvrdka Reginald Czermak v Toplicah na Češkem. Druge tvrdke so dobile male zlate, srebrne in bronaste svetinje. Po »Öst. Feuerwehr-Zeitung«.

Okrožnica stalnega avstrijskega gasilnega odbora z dne 15. decembra 1900.

V seji stalnega avstrijskega gasilnega odbora dne 2. decembra t. l. se je soglasno sklenilo, naznaniti gasilnim zvezam besedilo vloge stalnega avstrijskega gasilnega odbora na visoko c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z dne 11. aprila 1900, v koji se razpravlja o znanih ukazih posameznih političnih oblastev radi uniforme gasilcev. Ta vloga se glasi:

Na podlagi sklepov avstrijskega gasilnega shoda z dne 6. septembra 1891 v Inomostu ter stalnega avstrijskega odbora z dne 14. maja na Dunaju in 10. septembra 1892 v Inomostu je stalni avstrijski gasilni odbor dne 20. septembra 1892 te sklepe o vpeljavi novih častniških znamenj pri vseh avstrijskih gasilnih društvih predložil z vzorci, katere je napravila tvrdka W. Flor in sin na Dunaju, visokemu c. kr. vojnemu, deželnoobrambenemu in ministrstvu notranjih zadev ter vprašal, ali se smejo ta znamenja pri vseh gasilnih društvih dežel, zastopanih v državnem zboru, po predloženih vzorcih brez spodtike nositi.

Dne 10. januarja 1893 je došlo stalnemu avstrijskemu gasilnemu odboru z dopisom c. kr. okrajnega glavarstva v Toplicah z dne 8. januarja 1893, št. 558, naznanilo, da visoko c. kr. ministrstvo notranjih zadev vzajemno z c. in kr. vojnim ministrstvom in c. kr. ministrstvom za deželno obrambo z odlokom dne 2. decembra 1892, št. 27.337, nima nikakih pomislekov proti temu, da se nosijo častniška znamenja po priloženih vzorcih, torej so ista dovoljena.

Na podlagi tega odloka razglasile so se dne 10. januarja 1893 nove določbe o vseh podrobnostih deželnim gasilnim zvezam, da iste pouče svoja društva, da se imajo pri novih napravah uniform teh predpisov držati.

V resnici se je tudi pri gasilnih društvih v vseh deželah, deloma z velikimi gmotnimi žrtvami, doseglo, da se je moštvo istih enakomerno opravilo.

Priznava se, da se dobe pri posameznih gasilnih društvih še uniforme izza prejšnjih let, ki zgoraj navedenim določbam ne odgovarjajo, ali iste se ne morejo tako hitro odpraviti, ker primanjkuje denarnih sredstev za napravo novih oblek.

Poroča pa več gasilnih zvez o skupnem odloku imenovanih visokih c. kr. ministrstev, ki se nanaša na uniformiranje avstrijskih veteranskih in gasilnih društev.

Ta odlok, ako natančno vzamemo, sicer ne tangira potrjenih predpisov iz leta 1892. in bi ne imeli ničesar pripomniti ali ugovarjati.

Ker niso imele napominane določbe radi oprave do sedaj nikakih posledic in prostovoljna gasilna društva niso prišla v navzkrižje s sklepi in določbami stalnega avstrijskega gasilnega odbora, pustile so deželne zveze in stalni odbor stvar nedotaknjeno, ker jim je ležeče na sporazumu z visoko c. kr. vlado.

Stvar se je pa vendar drugače zasukala, kar je uvaževanja vredno.

Naznanilo se nam je, da je več c. kr. okrajnih glavarstev, nanašaje se na imenovani odlok, gasilnim društvom izdalo določila radi uniforme.

Več gasilnih zvez se je pritožilo o tem pri stalnem avstrijskem gasilnem odboru; zato ni smel isti stvari več odlašati in mu je bila dolžnost to pretehtovati.

§ 3. pravil stalnega avstrijskega gasilnega odbora slove: »Stalnemu avstrijskemu gasilnemu odboru je naloga stalnega zastopstva vseh skupnih interesov avstrijskega gasilstva na znotraj in zunaj. Isti ima nalogo, kolikor mogoče enakost v razvoju in uredbi avstrijskega gasilstva dognati.«

Na podlagi predstojčega paragrafa pravil in na podlagi v prilogi popisanih znamenj za dostojanstvenike podpisani stalni avstrijski gasilni odbor vljudno prosi:

Visoko c. kr. ministrstvo za notranje zadeve blagovoli c. kr. deželna oblastva in podrejene jim organe poučiti, da ista pri predložitvi uniform za gasilce iste z odloki ministrstva notranjih zadev, vojne in deželnoobrambenega ministrstva z dne 2. decembra 1892, št. 27.337, potrjene neizpremenjene puste, a samo take zavrnejo, ki niso napravljene po veljavnih predpisih in ki nasprotujejo tudi določbam posameznih deželnih zvez.

Določbe posameznih deželnih gasilnih zvez se strogo drže okvira postavnih določb in predpisov, ki so dovoljeni, zato ni priporočati nasprotujočih si določil po c. kr. deželnih oblastvih ustanovljajoča se društva, ker trpela bi s tem avtoriteta deželne zveze, nastale bi dosežnjave, in dolgo zaželeno, z velikimi žrtvami polagoma dosežena edinost bila bi oškodovana, da, celo v nevarnost pripravljena.

Avstrijski gasilni odbor soglaša popolnoma z intencijami visoke c. kr. vlade, ker je nasprotnik vsemu, o čemer se hoče oponašati vojsko, in le disciplino in izvežbanost naše vrle vojske v posnemanje priporoča.

Sicer pa se prav vljudno prosi, da se pri izdaji določil za gasilstvo, pri stvareh in vprašanjih, ki le posamezne dežele zadevajo, do dotičnih deželnih gasilnih zvez, pri vprašanjih pa, ki zadevajo vsa gasilna društva, do stalnega avstrijskega gasilnega odbora obrne, da isti izda strokovno mnenje, kar je za celo Avstrijo iz zastopnikov vseh kronovin sestavljen tehniški komité, kateremu se predlože taka vprašanja v natančno preiskavo.

Stalni avstrijski gasilni odbor.

Deset zapovedi pravega in poštenega gasilca.

Najmarljivejši in odlični možje narodov so desetletja svojo moč, ves svoj pogum in druge moške kreposti v svrhu izobrazbe in izvežbanosti gasilcev uporabili; močno in vzvišeno stoji danes gasilstvo Avstrije. Gasilstvo se je povsod udomačilo, ono je pravi blagoslov in blagodat za vsakega, ono je ne-sebičen varuh in rešitelj pri požarih, povodnih in drugih nezgodah, ki človeštvu pretijo. Zato je gasilstvo spoštovano ne samo od strani občine, dežele in države, ono žanje povsod priznanje za svoje delovanje.

Da pa tudi nadalje tako ostane, morajo vsi člani gasilstva svoje življenje in delovanje, svoje vedenje tako uravnati, da zasluži ta naprava to spoštovanje, oni morajo povsod tem napravam čast delati. V to svrhu imajo svoje dolžnosti natančno in radovoljno izpolnjevati, in te dolžnosti so obsežene v desetih zapovedih gasilca:

1. Ti moraš v vseh gasilskih stvareh in odrebah od tebe izvoljenim predstojnikom točno in brez odpora ubogati.

Pregovor pravi: »Ubogati je lažje kot zapovedovati.« Tako je tudi v resnici. Zapovedujoči mora, preden izda povelje, isto pretehtati, ali bo imelo nameravani uspeh. Za odredbo je on povsem odgovoren. Podložni se ne oziraj na to, ali je odredba v korist ali pogubo, on izvršuj dani ukaz. Kakor je to sploh v življenju, tako je tudi pri gasilstvu. Samo eden zapoveduj, drugi morajo biti poslušni. Poveljniki se morajo v stvar vglobiti, s tem se dela na smoter, vse moči se združijo, a z združenimi močmi se premagajo tudi najtežje naloge.

Nikaka sramota, nikako ponižanje ni, ako se z veseljem uboga. Zgodovina nam kaže, da so se cesarski in kraljevi principi uklonili meščanskim poveljnikom in vojskovodjam. Kako bi se ne uklonil gasilec odredbam mož, katere si je sam za svoje predstojnike izvolil. Prostoizvoljenim možem so udje pokorni, saj se izvolijo samo tisti, ki jih krasijo vse vrline, tukaj se ne upošteva stan, častno ime, ampak samo splošno zupanje da pravico do zapovedništva. Gasilec uboga rad, ker se je pa ubogati priučil, zato bo, ako je poklican v vrsto šarž, pravilno in dobro zapovedoval.

2. Prostovoljno prevzete dolžnosti moraš vedno zvesto izpolnjevati.

Kdor pristopi k prostovoljnemu gasilnemu društvu, je ud družbe, ki ima nalogo, izvršujoč humaniteto, v bran se postaviti človeštvu sovražnim elementom, in to prostovoljno brez vsake sile.

Tisti, ki vstopi v društvo, prevzame dolžnosti, ki so težavne in večkrat nevarne. Pri vstopu mora obljubiti, te svoje dolžnosti izpolnjevati; kdor jih ne izpolnjuje, ne drži dane besede, izgubi pravico, da mu se prisodi kaj moštva.

Posledica točnega izpolnjevanja prostovoljno prevzetih dolžnosti so lastnosti, ki kinčajo moža: moč, neutrudnost v premagovanju največjih potežkoč, gibčnost v najtežavnejših slučajih, samozavest i. t. d. Vendar se najdejo gasilci, ki menijo, da, ker so pri prostovoljnem združenju, delajo lahko kakor se jim poljubi, saj se ne sme uporabiti sila. Taki se motijo, ti pozabijo, da so le prostovoljno pristopili, v kar se nihče ne sili. Če so pa enkrat pristopili, vežejo jih prevzete dolžnosti; ako teh nečije izpolnjevati, je bolje, da izstopijo, kajti društvo vsled njih izstopa nič ne izgubi, ker oni le ovirajo delovanje. Ne množina, ampak zmožnost je v poštev jemati; malo složnih udov več stori, kot množina, ki ni složna.

3. Svoje dolžnosti proučuj natančno. V to je potrebno pravila društva vestno proučevati. Proučuj služ-

bene predpise. Vsako dobro gasilno društvo deluj natančno, kot dobra ura. Vsak ud se po sprejemu uvrsti v en oddelek, naloga je torej, vse predpise oddelka do dobrega poznati in vsega se naučiti. Nič naj mu ni pretežko, nič nerazumljivo, mož je takrat spoštovanja vreden, če je popolnoma na svojem mestu.

4. Napovedanih vaj se vselej in pridno udeležuj, le v nujnih slučajih izostani. Vaje napravijo mojstra, le z vežbanjem se pridobi ročnost in sigurnost. Za vsako delovanje, bodi si duševno ali telesno, je za utrditev potrebno večkratno ponavljanje vaje. Za gasilčeva dela je vaja tembolj važna, ker ta opravila niso vsakdanja. Sleherni član naj ne bode gasilec samo po imenu, marveč mora to biti tudi v istini; da se v slučaju potrebe na njega zamore zanesti, mora si prav resno in marljivo vežbati. Ako mu je s kakega vzroka nujna potreba od vaje izostati, je njega dolžnost, to svojemu predstojniku naznaniti.

5. Pridi točno k izpolnjevanju prostovoljno prevzetih dolžnosti. Čas je trgovcu in vsakemu denar; dobro uporabljena ura je brezmerne vrednosti. Tudi pri gasilstvu je čas jako drag. Večkrat je odvisna rešitev človeškega življenja od nekoliko trenutkov. Potrebno je, da gasilec, ko začuje trombe glas, pusti takoj vse svoje opravilo, svojo družino in da se požuri do gasilarne, kjer se gasilec zbirajo. Dovoljeno je tudi, ako gori v njegovi bližini, da takoj hiti na pogorišče. Pa ne samo na požarišče, ampak tudi k vajam, poučevanju, zborovanju naj gasilec točno prihajajo. Zakasneli motijo, in take naj se strogo posvaré. Točnost je duša urejenega gasilstva, zato jo je z vsemi sredstvi pospeševati.

6. Imej vse svoje gasilske stvari vedno v pravem redu. Red je podlaga delovanju. Vsaka reč naj bo na svojem stalnem mestu, da se lahko takoj najde, tudi ponoči brez luči. Kjer imajo gasilec svojo upravo doma, naj ne bo razmetana po raznih kotih. Nikdar ne pripusti, da bi se otroci igrali s čelado, pasom itd. Da se vzdržuje red, je tudi potrebno, da je vsa oprava vedno snažna. Snaga diči človeka, zatoorej obračaj vedno svojo pozornost nanj — ljudstvo ima oči tudi za take stvari; kjer pa ena stvar ni v redu, tudi druga biti ne more.

7. Ponos naj ti bo, da si ud društva človekoljubljaja. Pred leti je bilo še malo društev, a v novejšem času se ista množe, kot gobe po dežju. Seveda jim je smoter različen. Najlepše društvo je pa brezdomno — gasilno društvo. Vsako društvo donša razne koristi, a gasilnemu društvu je naloga, bližnjemu v slučaju nesreče pomagati. Gasilec se ne strašijo ne truda, ne napa, tudi ne denarnih žrtev, da svoj smoter dosežejo. Zato so gasilna društva za državo in človeštvo velike važnosti, so faktor, s katerim javni zastopi računajo. Gasilec bodi ponosen na svoj stan in istega spoštuj, in tudi druge naj sili k spoštovanju svojega stanu z vzornim vedenjem, kajti vse, kar bi temu nasprotovalo, bilo bi tudi društvu na kvar.

8. Bodi vedno zvest, odkritosrčen tovariš. Krasne besede: «Eden za vse, vsi za enega» najlepše označujejo tovarištvo, katero naj vse prešinja, ter izražajo prijateljstvo, ki naj vse zedini. V mnogih gasilnih društvih je v teku let nastalo med gasilci pravo prijateljsko razmerje, oklepajo se drug drugega s pravo bratovsko ljubeznijo, prijateljstvo je prešlo tudi na njih družine, ker vsaka čuti z drugo. Tudi v sili si pomaga po svojih močeh, da olajšajo bedo in bol. Osobito v slučajih bolezni in smrti se pokaže pravo prijateljstvo; vsak skuša pripomoči po svojih sredstvih v to, da se zmanjšuje beda. V društvu ne bodi prepira, ne bodi mesta politiziranja; v njem naj vlada sloga in mir. Taki, ki kalijo mir, so sovražniki društva in naj se odstranijo.

9. Z veseljem in radovoljno spolnuj svoje dolžnosti. Gasilec je sveta dolžnost povsod in v vsakem času pomagati, kjer treba. Brezobzirno na stan, vero in narodnost rešuje gasilec človeško življenje in imetje, ki je v nevarnosti. — Naj je požar, povodenj ali vihar, on bodi vselej pripravljen, saj je v službi človekoljubja. Vsak se je z moško besedo zavezal, izpolnjevati prostovoljno prevzete dolžnosti. Res so časih silne ovire združene z rešilnim delom, a tem večja je potem njegova zasluga. Vesten gasilec živi in umrje za svojega

bližnjega, za gasilstvo. Gasilski stan je časten stan, in ga zato vse spoštuje; le nevedneži delajo izjemo in mečejo gasilec polena pod noge, ter ovirajo v obče razvoj gasilstva.

10. Zavaruj se za nezgode, ki se ti mogoče pripetijo, in za slučaj bolezni. Ob vsaki priliki se gasilec z živo in pisano besedo opozarjajo na nevarnosti, ki jim pretijo, in se jim dajo sredstva nezgode preprečiti. Predstojniki se trudijo vse odvrčati, kar bi moglo biti za moštvo pogubno; vendar se pripeti, da včasih kdo pusti življenje v službi. Sveta dolžnost je torej, da se gasilec za take slučaje in za slučaj bolezni zavaruje. Zato se ustanavljajo povsoda bolniške blagajnice; a ker posamezno društvo večkrat istih vzdrževati ne more, se ustanavljajo iste za celo deželno zvezo; z združenimi močmi se doseže, kar posameznim društvom ni mogoče. Noben gasilec naj ne zamudi prilike pristopiti k taki bolniški blagajnici, saj ista je marsikatero družina rešila bede.

Če bodo vsi gasilec te zapovedi spolnovali, pridobilo si bode gasilstvo v vseh krogih zaslužen priznanje. Gasilec, ne obupajte, ampak vztrajajte v ljubezni do bližnjega v blagor očetnjave, s tem boste ovenčali svoje delovanje v ravnokar končanem stoletju, v čigar drugi polovici se je začelo gasilstvo razvijati.

Dopisi.

Iz Vnanjih Goric. V noči od 9. na 10. oktobra je hipoma začelo goreti v vezanih kozolcih in šupah Ivana Pezdirja in Frana Broliha v Vnanjih Goricah pod vasjo, kjer so razvrščeni kozolci posestnikov drug za drugim. Velik strah je zavladal prvi hip med ljudmi, ko se je vpilo, da je ogenj tudi že med skednji. Precej se je morala na treh samskih kozolcih streha pretrgati, da se je ogenj ustavil, na stranskih kozolcih pa, kamor je slamnati ogorek padel, s slamo vred odtrgati, in tako se je požar omejil sredi gorečih kozolcev. Ivan Pezdir je bil zavarovan, Fran Brolih pa ne. Največja škoda je seveda na blagu, ki ni bilo zavarovano. Vode je bilo treba od daleč donášati v brizgalno, ker je bil izkopani vodnjak ravno sredi ognja, tako da se prvi hip ni moglo do njega. Gasilno društvo je pa močno oškodovano s tem, ker se je brizgalna pokvarila, to se je pa zgodilo, ko je bila vsa nevarnost že odstranjena. Zanimal je po mnenju ljudstva zloben, neznan postopak. Prostovoljno gasilno društvo na Brezovici ima torej vedno dosti prilike, pomagati ubogim barjanom, in se je torej na pravem mestu ustanovilo. Pogreša se močno še ene brizgalne in shrambe.

*

Ignacij Novak.

Iz Železnikov. (Letno poročilo.) V seji dne 24. maja t. l. se je sklenil nakup nove snemalne brizgalnice, katera je bila zlasti za zimski čas posebno potrebna, dalje nakup najmanj 11 m dolge iztegljive lestve. Izvolilo se je 18 častnih članov, kateri so že l. 1889. z zdatnimi podporami pripomogli do nakupa velike štirikolne brizgalnice, l. 1894. do zgradbe gasilarne in 1898. l. do ustanovitve društva. 10. junija je pozdravilo društvo polnoštevilno prevz. gospoda knezoškofa, ki je došel v Železnike, ter ga spremilo do cerkve, od koder se je odpeljal v Zalilog, ga zopet sprejelo ob povratku 12. junija ter mu priredilo isti večer, kot na predvečer njegovega godu, baklado. Še prej se mu je poklonila deputacija in mu izročila častno diplomu, katere je bil vladika posebno vesel. Pred odhodom 13. junija je obiskal vladika načelnika in podaril gasilnemu društvu 50 K. — Procesije sv. Rešnjega Telesa dne 14. junija udeležilo se je društvo skoraj polnoštevilno. — Dne 1. julija je društvo imelo veliko vajo na Češnjici, sosednji vasi obč. Selce. Člani so došli vsi, delalo se je s staro kakor tudi z veliko sesalno brizgalnico na dveh krajih. Posebno plezalci so se izkazali, a tudi brizgalničarji niso za njimi zaostali. Vaščani so bili presenečeni, videč izurjenost mladega društva; veseli so bili videti, da je dobro izvežbano moštvo v sili v pomoč pripravljeno. Zvečer je bilo malo okrepčilo v gostilni gosp. Thalerja. Pričakujemo v kratkem novo brizgalnico in nove lestve. Takrat napravijo se nove velike vaje z vsem orožjem.

Luk. Košmelj, tajnik.

Iz Vogljan. (Blagoslovljenje gasilnega doma v Vogljah.) Take slavnosti, kakršna se je vršila v nedeljo, dne

30. septembra, vas Voglje še ni imela. Vaščani so bili neumorno delavni in so storili vse, da se ta dan dostojno praznuje. Že v Voklem postavili slavlolo, na katerem je bil v pozdrav došlim gostom napis: «Pozdravljeni!» Ko so dospela gasilna društva: Kranj, Škofja Loka, Stara Loka in društvo «Gorenjski Sokol» ob pokanju topičev do slavoloka v Vogljah, pozdravil je načelnik gasilnega društva vogljskega g. Mih. Globočnik z vznesenimi besedami v imenu društva in županstva došla društva in jim zaklical «Na pomoč!» Odgovoril mu je gospod načelnik gasilnega društva iz Škofje Loke. Nato so odkorakala društva z godbo na čelu na vrt gospoda župana Molja. Ob treh se je pričela telovadba «Gorenjskega Sokola» na županovem travniku. 22 telovadcev je izvajalo proste vaje s palicami in 12 na bradlji in drugo po predtelovadcu bratu R. Roossu. Mladi in čili Sokoli so pokazali svoj napredek v vsakem oziru, in čestitati jim je na lepem uspehu. Po 4. uri se je vršilo blagoslovljenje gasilnega doma, pri katerem je imel slavnostni govor gospod župnik A. Kukelj iz Šenčurja. Nato se je zahvalil načelnik gospod Mih. Globočnik vsem, ki so k tej stavbi toliko pripomogli, in omenil, da večje ljubezni do Njega Veličanstva mislo mogli drugače izraziti kakor s tem, da so postavili njemu na čast k sedemdesetletnici gasilni dom; nato je zaklical trikrat «Slava». Po končani slavnosti so se vsa društva zopet podala nazaj na vrt gospoda župana, kjer je bil koncert godbe gasilnega društva iz Kranja in pa srečolov. Omeniti se mora, da je gospod župan postregel z izborna pijačo in kuhinjo, kar mu je gotovo v čast. Po 6. uri so začela vnanja društva odhajati in slavnost, ko je imela narodno lice, je bila pri kraju, le žalibog, da je prehitro prišel čas ločitve. Slavnosti so se udeležila prostovoljna gasilna društva: Ljubljana, Škofja Loka, Stara Loka (po deputacijah), Kranj, Šenčur in Cerklje (korporativno) ter telovadno društvo «Gorenjski Sokol» iz Kranja.

Iz Jesenic. Marsikaj zanimivega bi imel povedati o delovanju našega gasilnega društva tekom enega leta, a omenil bodem le nekaj. Naše gasilno društvo je skoraj eno leto takorekoč hiral ali pravzaprav spalo, skozi ves čas, kar nam je odlezel sneg, nismo imeli nobene vaje ali skupnega izleta, nekaj dobro izurjenih gasilcev je tudi odstopilo, tako da je bilo društvo že na robu groba. Le slavnemu občinskemu uradu se imamo zahvaliti, da še živi, ker nas je navdušil k novemu delovanju za blagor bližnjega. Dne 24. septembra t. l. je povabil gospod župan J. Klinar vse odbornike gasilnega društva k posvetovanju in jim knznanil, da se dosedanjí načelnik Fr. Krivic in njega namestnik Lorenc Krivic delovanju kot načelnik in njega namestnik iz raznih službenih vzrokov odpovesta, da pa ostaneta še oba uda pri gasilnega društva, za tačas pa je slavni občinski urad postavil kot voditelje gasilnega društva štiri občinske odbornike, kar so zbrani odborniki gasilnega društva odobrvali. Čez tri tedne so izvolili načelnikom Antona Trevna, namestnikom pa Janeza Repeta star. Dne 21. oktobra smo imeli volitev, in sicer načelnika in njega namestnika. Volitev je bila tajna, zato so bili zbrani udje radovedni, kakšen bode nje izid, splošno pa je zavladalo veselje, ko je g. župan naznanil, da je izvoljen načelnikom prejšnji in prvi načelnik g. A. Trevn. Gromoviti klici «Na pomoč» in «Živio» so zadoneli po sobani zaslužnemu možu, ki je z redko razumnostjo in požrtvovalnostjo tako uspešno vodil skozi osem let gasilno društvo. Novoizvoljeni g. načelnik se je branil prevzeti poveljništvo, a društveniki in z njimi g. župan so na splošno veselje pregovorili g. A. Trevna, da se je udal rekoč: «Veseli me zaupanje gasilcev do mene, ko so me takorekoč enoglasno izvolili za svojega načelnika». Segel je v desnico g. županu in tem obljubil, da sprejme načelstvo gasilnega društva, ravno isto so storili navzoči odborniki in gasilci svojemu novoizvoljenemu načelniku gospodu A. Trevnu in podnačelniku g. Janezu Repetu starejšemu nasproti. Vrstile so se potem zdravice in napitnice, s katerimi so društveniki pokazali, kako visoko čislajo moža, ki je že toliko storil za blagor bližnjega.

Ravno tako, kakor gasilci, bil je izida volitve vesel vsak občan Jeseniški, dobro vedoč, da mož, pod katerega vodstvom se je mlado društvo tako lepo in dobro razvitalo, bode na svojem mestu tudi sedaj, ko je društvo vzbudil na novo življenje in spravil zopet v pravi tir, zatorej mu kličem v imenu gasilcev in občanov srčni «Na pomoč!» Anton Kerstein, tajnik.

Novice.

Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo je imelo dne 16. decembra ob 9. uri dopoldne izredni občni zbor, kojega se je udeležilo 58 članov. Po prebranju zapisnika zadnjega občnega zbora naznani načelnik oddelka gosp. Dinter, da se načelnik društva, gosp. Štricelj načelništvu odpoveduje in da upa s tem korakom največ pomirjenje društvenikov pospešiti. Na predlog gosp. Lenčka je bil načelnikom izvoljen gosp. Vinko Zierstein, ki prevzame načelništvu s pristavkom, da le do rednega občnega zbora. Izvolili so se dalje za tajnika Ivan Dachs, za zaupnega moža Ivan Gačnik in za pregledovalca Ivan Vertl. Po daljši debati je sklenil občni zbor, da se vežbalcu J. Daxu radi slabih finančnih razmer plača zniža, ako pa s tem ne bi bil zadovoljen, se isti iz službe odpusti.

Ferdinand Jergič, načelnik gasilnega društva v Celovcu, predsednik koroške gasilne zveze, častni član mnogih gasilnih društev, vrli pospešitelj gasilstva, ki je deloval pri ustanovitvi mnogih gasilnih društev, tako tudi ljubljanskega in karlovskega, je septembra meseca v Celovcu po dolgi, mučni bolezni umrl. Vrlemu gasilcu blag spomin!

Franco Doberletu ml., sinu našega zaslužnega načelnika, načelniku in poveljniku prostovoljnega gasilnega društva v Opatiji, podelilo je Nj. veličanstvo kralj rumunski Karel I. viteški križec «krone rumunske». Nj. veličanstvo presvetli cesar je milostno dovolil, da sme odlikovanec red sprejeti in nositi.

Na predlog nekaterih gasilnih društev **Tirolske** sklenil je shod gasilnih društev, da se društva, ki si iz lastnih sredstev omislijo nepotrebne zastave, najmanje skoz 10 let ne priporočajo v podpiranje. Pač prav posnemanja vredno!

Električni motorni voz za gasilstvo. Po vsi pravici se moramo čuditi orjaškemu napredku znanosti o elektriki in iznajdbam tega stoletja na tem polju; skrivna električna moč se že uporablja na razne načine, kaj čuda torej, da je tudi gasilstvo skušalo jo uporabiti. — Poveljnik pariškega gasilnega polka napravil je temeljite poizkuse z električnim motornim vozom. Takemu vozu je namen, poleg nekaj moštva cevi, lestve in drugo orodje spraviti najhitreje na mesto požara. Za izkušnjo napravljeni voz v Parizu tehtal z moštvom in opravo vred 2400 kg in zamore teči z hitrostjo 15 do 20 km v eni uri 4 do 5 ur ne da bi se akumulatorji, v katerih je nakopičena električna sila, premenili ali prenovili. Ako se ta naprava, kot res uporabna izkaže, potem ni dvoma, da jo bodo gasilna društva vseh večjih mest vpeljala.

Prva električna brizgalna je bila preiskušena v Steinschönau na Češkem, in je svoji nalogi popolnoma zadostila. Prednosti uporabe elektrike za gasilstvo so jako važne. Ne samo, da se moštvo nič ne utruja, dela električna brizgalna enakomerno, neprenehoma, tako da se lahko več ur brez prenehanja brizga. V krajih, kjer so električne naprave, se bodo take brizgalnice kmalu vpeljale, tembolj, ker znašajo stroški za gonitev na uro le 25 vinarjev, kar je gotovo jako malenkostno.

Mladi gasilci v Ameriki. Pogostoma vidimo otroke, ki se igrajo «gasilce» in take, ki nosijo gasilsko opravo. Slednji so ponajveč sinovi gasilcev, in navdaja nas up, da postanejo tudi oni o svojem času vrli gasilci. Kar je pa našim dečkom samo za igro, to se v marsikateri učilnici v Zjed. državah v Severni Ameriki od strani učiteljev in učencev z vso resnobo proizvaja in to z namenom, mladino k hitrosti in pogumu, k hladnokrvnosti napeljati in ji že v rani mladosti vcepiti veselje do gasilstva.

Lep izgled o tem imamo v obrtni šoli v Cambridge. Učencem se tu od učiteljev ne samo predava o varnosti proti ognju, in kako se ima isti v kali udušiti, o prvi pomoči pri neizgledih, temveč učenci se tudi praktično izvežbajov v vseh gasilskih strokah, v ta namen so postavljeni stolpi za plezalce in je pripravljeno gasilno orodje.

Šola ima pripravo za alarmiranje, in na dano znamenje izide ta šolska gasilna četa pod vodstvom svojih učiteljev na kraj nesreče, večkrat že ogenj omeji ali tudi popolnoma pogasi, preden pridejo pravi gasilec. Ali ne bi bilo kaj takega tudi pri nas mogoče?

*

Stalno stoječe cevi pri zvonikih Pri cerkvi sv. Štefana na Dunaju so se na nasvet izkušenih gasilcev v obrambo zvonikov postavile stalno stoječe cevi, katere omogočijo čez malo trenutkov velike množine vode do 30 m visoko vzdigniti in na v nevarnosti stoječe predmete brizgati. Dve kovani cevi, kateri sta nastavljeni pri velikih tako zvanih poganskih vratih in dve, ki sta na vnanji strani glavnega zvonika, sežeti od cestnega površja v precejšnjo višino. V bližini cevi se nahajajo hidranti.

Na spodnji konec teh cevi pritrdijo se cevi, ki se od parne brizgalnice odcepijo, ravno tako na gorenji konec dveh nižjih cevi, a pri dveh gorenjih koncih daljših cevi v visokosti galerije so montirane stalne cevi v takojšnjo uporabo.

Pri poskušnji se je voda s tako silo vzdignila v višino, da je imela še vedno moč sleme visoke strehe poplavit. Ker je podstrešje leseno in je na kak drug način jako težko priti do njega, so te štiri cevi takorekoč edina obramba proti požaru.

J. C. Gerber

trgovina s papirjem in knjigoveznica

Kongresni trg Ljubljana Kongresni trg

ima vse uradne knjige za gasilna društva v zalogi, in sicer:

A. C. Achtschin »Vežbovnik«	1 K — v
Osnovnik	3 » 10 »
Službeni zapisnik	3 » 10 »
Blagajniška knjiga	1 do 2 K
Zapisnik	1 » 2 »

Jamstvo 5 let.

Jamstvo 5 let.

C. kr. privileg.

tovarna brizgalnic, črepalnic in drugih strojev

R. CZERMAK-A

v Toplicah (Češko)

dobavlja

**brizgalnice vsake vrste, hidrofore
in vse drugo ognjegasilno orodje.**

Najugodnejši plačilni pogoji.

I. gornje-avstrijska naprava gasilnih orodij in oprave

Konrad Rosenbauer

v Lincu (Gor. Avstrijsko).

Sesalne brizge vsacega sestava.

Strešne, kljukaste, vtikalne in mehanične pomikalne lestve.

Vsakojaka oprava za plezalce in šarže.

Razsvetljevalne priprave in glasbila.

Sanitetne oprave in dimne krinke.

Izvrstne konopne cevi neprekosljive dobrote.

Cenilniki zastoj in poštnine prosto. Olajševalni plačilni pogoji.

Gasilske uniforme

izdeluje popolnoma po predpisu

civilni in vojaški krojač

Franjo Reisner

Ljubljana, Poljanska cesta št. 32.

Suknja (Waffenrock) . od 20 K naprej po kakovosti blaga

Bluza 10 „ „ „ „ „

Hlače 8 „ „ „ „ „

Plašč 20 „ „ „ „ „

Ugodni nakup.

Da svoje založništvo deloma izpraznim, oddajem do preklica naslednje gasilske priprave do 40 odstotkov ceneje, kot je označeno v cenilniku, in sicer:

**Strešne in vtikalne lestve, krampe, petrolejske
baklje, razne čelade, tkanine za pasove, na-
ramne obveze, grbe in gasilske znake itd. itd.**

Geniki brezplačno; na vprašanja se točno odgovarja.

Louis Gutermann

Dunaj II./2, Lichtenauergasse 14.

Ces. kr. priv.

tvornica strojev, brizgalnic, cevij in ognjegasilnih
predmetov, prva moravska tkalnica cevij in pasov

R. A. Smekal

v Czechu pri Prostějovu

podružnice: Zagreb-Praga-Smichov

odlikovan

s 112 svetinjami, častnimi diplomami i. t. d.

priporoča se

za nabavo vsakojakih brizgalnic, gasilnega orodja,
pasov i. t. d., kmetijskih strojev, peronospora-brizgalnic
po najnižji ceni

kakor v lastni mehanični tkalnici tkane cevi najboljše vrste

po zdatno znižanih cenah.

Postrežba je točna in solidna, pod ugodnimi plačilnimi
pogoji na obroke. — Jamčenje za brizgalnice 5 let.

S spoštovanjem

Podružnica R. A. Smekal — Zagreb.